

חידוש ההכרזה על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה

הצעה להחלטה

מחליטים,

להציע לכנסת להכריז על מצב חירום, לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, לתקופה של שנה אחת, בהמשך להכרזה הקודמת של הכנסת מיום כ"א באייר התשע"א (25 במאי 2011).

כל אחד ממשרדי הממשלה, בתיאום עם משרד המשפטים, יפעל לקידום הניתוק של החקיקה שבתחום אחריותו מהזיקה להכרזה על מצב החירום, ובכלל זה קידום חקיקה ראשית וחקיקת משנה, שתאפשרנה את ביטול הצווים לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

השרים ידווחו לממשלה על פעולותיהם לשם ביצוע החלטה זו עד ליום י"ח בטבת התשע"ג (31 בדצמבר 2012).

דברי הסבר

רקע כללי -

א. ביום כ"א באייר התשע"א (25 במאי 2011) הכריזה הכנסת על מצב חירום לשנה נוספת עד יום ב' בסיוון התשע"ב (24 במאי 2012). הכרזה זו ניתנה לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, אשר קובע כי "ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום רשאי היא, ביוזמתה או על פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום".

ב. מצב החירום קיים בישראל ברציפות מאז חודש אייר התש"ח (מאי 1948), תחילה מכוח הכרזה של מועצת המדינה הזמנית לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 ולאחר מכן, החל מהכנסת ה-14, מכוח הכרזות של הכנסת לפי חוק-יסוד: הממשלה. סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה קובע כי תקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום לא תעלה על שנה. כן נקבע שבידי הכנסת לחזור ולהכריז על מצב חירום.

סעיף 69(ב) לתקנון הכנסת קובע כי אם הממשלה מציעה שהכנסת תחזור ותכריז על מצב חירום, על הממשלה להעביר את הצעתה אל יושב ראש הכנסת ואל הוועדה המשותפת של ועדת החוץ והביטחון וועדת החוקה חוק ומשפט לא יאוחר משישים ימים לפני תום מצב החירום.

ג. מוצע, כי בשל המצב הביטחוני-מדיני הקיים היום במדינה, תציע הממשלה לכנסת לשוב ולהכריז על מצב חירום לתקופה של שנה.

שורה של חוקים חיוניים, אשר חלקם מקנים סמכויות נחוצות לשם התמודדות עם המצב הביטחוני השורר היום במדינה, תלויים בהמשך תוקפה של ההכרזה על מצב החירום ובכללם:

חוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת-חירום, התש"י-1949;

פקודת מניעת טרור, תש"ח-1948;

חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979;

פקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), תש"ח-1948;

חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב],

התשל"ג-1973;

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התש"ח-1957.

ד. הנסיבות הביטחוניות השוררות במדינה מחייבות את המשך קיומן של הסמכויות המוקנות בחלק מהחוקים האמורים לעיל, וזאת בשל הצרכים של גורמי הביטחון לשם המלחמה בטרור. שירות הביטחון הכללי, משטרת ישראל ומשרד הביטחון דיווחו כי במהלך השנים האחרונות נעשה שימוש בחלק מן הסמכויות המעוגנות בחוקי החירום האמורים. בשנה שחלפה מאז ההכרזה האחרונה על מצב חירום, נעשה שימוש בסמכויות לפי חוק תפיסת מקרקעים בשעת-חירום במקרה אחד. כמו כן, נעשה שימוש

במקרים אחדים בסמכויות לפי פקודת מניעת טרור לצורך הוצאת צווי סגירה נגד מוסדות הפועלים מטעם ארגוני טרור והעמדה לדין של תושבי רצועת עזה המעורבים בטרור. בנוסף, נעשה שימוש בסמכות לאסור על יציאתם לחו"ל של עשרות אזרחים מכוח פקודת הארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ). גורמי הביטחון האמורים מדגישים כי חוקי החירום הביטחוניים מקנים כלים משפטיים חיוניים במלחמה בטרור. אם תחול החמרה במצב הביטחוני יעלה הצורך בהפעלת הסמכויות המוקנות בחוקים אלה וחיוניות השימוש בהם תגבר.

ה. יש לציין כי במאי 1999 הגישה האגודה לזכויות האזרח בישראל עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק נגד החלטת הכנסת להכריז על מצב חירום. בית המשפט הורה לממשלה להציג בפניו את התקדמות ניתוק החקיקה מהכרזה על מצב החירום; העתירה תלויה ועומדת. ביום 29 בנובמבר 2011 הגישה פרקליטות המדינה לבית המשפט את ההודעה המעדכנת האחרונה בנושא זה. ביום 31 בינואר 2012, העותרת הגישה לבית המשפט תגובה להודעת הפרקליטות, בה ציינה כי "קצב תיקון החקיקה רחוק מלעמוד בחובת הרשות לפעול במהירות הראויה, לאור הפגיעה הקשה בזכויות האדם", ועל כן היא ביקשה מבית המשפט להורות על בטלות ההכרזה, תוך השעיית הכרזת הבטלות לתקופה של שישה חודשים, על מנת לאפשר את סיום ההיערכות הנדרשת. בית המשפט טרם קיים דיון בעניין בקשה זו.

ו. ללא קשר לעתירה התלויה ועומדת, נמשכת עבודת המטה הבין-משרדית, אותה מרכז משרד המשפטים, לניתוק החקיקה ממצב החירום. בשלוש השנים האחרונות נעשתה העבודה בפרויקט זה אינטנסיבית במיוחד בעקבות מעקב ופיקוח נמרץ של צוות המעקב של הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון וועדת חוקה, חוק ומשפט לעניין הכרזה על מצב חירום שהוקמה למטרה זו ביום 22 ביוני 2009. הצוות מקיים דיונים עם כלל משרדי הממשלה שבאחריותם חקיקה התלויה בהכרזה על מצב החירום.

ז. כמו כן, בשנה האחרונה, לפי הנחיית ראש הממשלה, פעל בנושא זה מזכיר הממשלה. מזכיר הממשלה פנה לכלל המשרדים שבאחריותם חוקים התלויים במצב חירום או צווים שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (להלן - צווי פיקוח) על מנת לקדם את הליך ביטולם או החלפתם בהסדרים שאינם תלויים במצב חירום. כך למשל, שיגר מזכיר הממשלה בחודש אוגוסט מכתב למנהלים הכלליים במשרדים הרלוונטיים המדגיש את חשיבות מהלך ניתוק החקיקה מהכרזה על מצב חירום וקורא להם לפעול בנושא ולעדכן על כך את מזכיר הממשלה. רצ"ב לדוגמה, מכתב מזכיר הממשלה למנהל הכללי במשרד הביטחון ותשובת היועץ המשפטי למערכת הביטחון למכתב.

רצ"ב מכתב שראש תחום משפט ציבורי במחלקת יעוץ וחקיקה במשרד המשפטים שלח אל יושב ראש הוועדה המשותפת לעניין הכרזה על מצב חירום ביום 19 ביוני 2011, המתאר את עיקרי הדברים בעניין עבודת הממשלה לניתוק החקיקה ממצב החירום, לקראת חידוש ההכרזה על מצב חירום מיום 25 במאי 2011.

ח. נזכיר כאן את ההתקדמות ממועד המכתבים האמור –

1. **החוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון מס' 3 והוראה שעה),**

התשע"ב-2012 התקבל בכנסת ביום 9.1.2012, ופורסם בספר החוקים מס' 2332 ביום 18.1.2012. החוק כולל תיקונים שונים, ובכללם הוראה המבטלת את התניית תוקפו של החוק למניעת הסתננות בקיומו של מצב החירום.

2. **הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"א-2011,** עברה קריאה ראשונה במליאת

הכנסת ביום 3.8.2011, אך הכנתה לקריאה שניה ושלישית בוועדת החוקה חוק ומשפט טרם החלה. הצעת חוק זו קובעת הסדרים המאפשרים להתמודד עם הטרור ללא תלות בהכרזה על מצב חירום. במסגרת זו, מוצע, בין היתר, לבטל את **פקודת מניעת טרור, התש"ח-1948,** לתקן את **חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979,** כך שבין השאר, תבוטל זיקת החוק להכרזה על מצב החירום, וכן לבטל את תקנה 6 **בתקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), התש"ח-1948** שלפיה "שר הפנים רשאי לאסור את יציאתו של אדם מישראל, אם קיים יסוד לחשש שיציאתו עלולה לפגוע בביטחון המדינה".

3. **תזכיר חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים** (תיקון)(ביטול פרק שני 3 – סייגים

לעסקאות בציד צבאי), התשע"ב – 2012 הופץ להערות הציבור ביום 5.3.2012. פרק זה עוסק בסייגים לעסקאות בציד צבאי, וקובע פיקוח של משרד הביטחון על סוכנים העוסקים ביבוא של ציוד צבאי לצה"ל באמצעות רישומם במערכת, פיקוח על העמלות שהם מקבלים ושיעורן.

ט. מלבד חוקים אלה, קיימים עוד שמונה חוקים שתלויים במצב חירום, באופן מלא או רק ביחס לסעיפים אחדים. עבודת הממשלה נמשכת בעניינם, אך טרם הבשילה כדי הצעות חוק.

י. נעדכן בנוסף כי בשנה האחרונה המשיכה עבודת הממשלה בעניין ניתוק צווים שהוצאו

מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, התלוי כאמור אף הוא בהכרזה על מצב חירום. במסגרת זו בוטלו מאז החלטת הממשלה הקודמת לעניין הכרזה על מצב חירום מיום 3.4.2011 חמישה צווים נוספים, כך שנותרים פחות משבעים צווים. כמו כן, מונחות על שולחן של ועדות שונות בכנסת תקנות, שאישורם יאפשר את ביטולם של עשרה צווי פיקוח נוספים. במקביל ממשיכה העבודה להחלפת הצווים הנותרים בחקיקה שאינה תלויה בהכרזה על מצב החירום. יש לציין כי צווי הפיקוח שעדיין בתוקף מצריכים החלפה בחקיקה ראשית או בחקיקת משנה קודם לביטולם, ולגבי חלק ניכר מהם מדובר בהסדרה של פעילות משקית רחבה, הדורשת תיקוני חקיקה מקיפים. במסגרת זו, אישרה ועדת השרים לענייני חקיקה ביום ראשון האחרון את הצעת **חוק הפיקוח על מזון לבעלי חיים, התשע"א-2011.** מספר תזכירי חוק אחרים מצויים בשלבי עבודה סופיים ולפי מה שמסרו המשרדים הנגועים בדבר צפויים להגיע לאישור ועדת שרים לחקיקה בחודשים הקרובים, ובהם תזכיר **חוק רישוי שירותים לרכב, התשע"א-2011,** ותזכיר **חוק לתיקון פקודת בריאות הציבור (מזון), התשע"א-2011.** כמו כן, פורסם צו רישום ציוד וגיוסו לצבא ההגנה לישראל (שיעור דמי שימוש בציוד מגויס), התשע"ב-2011, שיאפשר את ביטולם של שני צווי פיקוח נוספים.

מוצע להנחות את משרדי הממשלה השונים להמשיך בעבודה הבין-משרדית האמורה.

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי –

לא רלבנטי

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל) -

לא רלבנטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם -

בהמשך להחלטות ממשלה קודמות עבודת המטה הבין-משרדית לניתוק החקיקה ממצב החירום, אותה מרכז משרד המשפטים, נעשית בשיתוף משרדי הממשלה שבאחריותם חוקים התלויים במצב חירום או צווי פיקוח.

חלופות להצעת ההחלטה -

אין

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה -

לא רלבנטי

החלטות קודמות של הממשלה בנושא -

החלטה מס' 3096 מיום כ"ח באדר ב' התשע"א (3 באפריל 2011).

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה -

ההצעה היא על דעת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה). חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד המשפטים מצורפת והיא מקובלת על היועץ המשפטי למערכת הביטחון.

מוגש על-ידי שר האוצר
ועל-ידי שר הביטחון

י"ג באדר התשע"ב
07 במרץ 2012

חוות-דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

הארכת תוקף ההכרזה על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

מוצע להציע לכנסת להאריך את תוקף ההכרזה על מצב חירום, לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, לתקופה של שנה אחת. כל אחד ממשדרי הממשלה, בתיאום עם משרד המשפטים, יפעל לקידום הניתוק של החקיקה שבתחום אחריותו מהזיקה להכרזה על מצב החירום ובכלל זה קידום חקיקה, ראשית וחקיקת משנה, שתאפשרנה את ביטול הצווים לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

ביום כ"א באייר התשע"א (25 במאי 2011) הכריזה הכנסת על מצב חירום לשנה נוספת עד ליום ז' בסיון התשע"ב (28.5.2012). הכרזה זו ניתנה לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה, אשר קובע כי "ראתה הכנסת שקיים במדינה מצב של חירום רשאי היא, ביוזמתה או על פי הצעת הממשלה, להכריז על מצב חירום".

מצב החירום קיים בישראל ברציפות מאז חודש אייר התשי"ח (מאי 1948), תחילה מכוח הכרזה של מועצת המדינה הזמנית לפי סעיף 9 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התשי"ח-1948 ולאחר מכן, החל מהכנסת ה-14, מכוח הכרזות של הכנסת לפי חוק-יסוד: הממשלה. סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה קובע כי תקופת תוקפה של הכרזה על מצב חירום לא תעלה על שנה. כן נקבע שבדי הכנסת לחזור ולהכריז על מצב חירום. סעיף 69(ב) לתקנון הכנסת קובע כי אם הממשלה מבקשת שהכנסת תחזור ותכריז על מצב חירום, על הממשלה להודיע על כך ליו"ר הכנסת לא יאוחר משישים ימים לפני תום מצב החירום.

כפי המפורט בהצעה להחלטה, שורה של חוקים חיוניים, אשר חלקם מקנים סמכויות נחוצות לשם התמודדות עם המצב הביטחוני השורר היום במדינה, תלויים בהמשך תוקפה של ההכרזה על מצב החירום ובכללם:

חוק להסדר תפיסת מקרקעים בשעת-חירום, התשי"ח-1949;

פקודת מניעת טרור, תשי"ח-1948;

חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשלי"ט-1979;

פקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), תשי"ח-1948;

חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב], התשלי"ג-1973;

חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957.

על פי החלטות הממשלה נמשכת עבודת המטה הבין-משרדית, אותה מרכז משרד המשפטים, לניתוק החקיקה ממצב החירום. בשלוש השנים האחרונות נעשתה העבודה בפרויקט זה אינטנסיבית במיוחד בעקבות מעקב ופיקוח נמרץ של צוות המעקב של הוועדה המשותפת לוועדת החוץ והביטחון וועדת חוקה, חוק ומשפט לעניין הכרזה על מצב חירום שהוקמה למטרה זו ביום 22 ביוני 2009. הצוות מקיים דיונים עם כלל משרדי הממשלה שבאחריותם חקיקה התלויה בהכרזה על מצב החירום.

כמו כן, בשנה האחרונה, לפי הנחיית ראש הממשלה, פעל בנושא זה מזכיר הממשלה אשר פנה לכלל המשרדים שבאחריותם חוקים התלויים במצב חירום או צווים שהוצאו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (להלן - צווי פיקוח) על מנת לקדם את הליך ביטולם או החלפתם בהסדרים שאינם תלויים במצב חירום.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

יש לציין כי במאי 1999 הגישה האגודה לזכויות האזרח בישראל עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק נגד החלטת הכנסת להכריז על מצב חירום. בית המשפט הורה לממשלה להציג בפניו את התקדמות ניתוק החקיקה מהכרזה על מצב החירום; העתירה תלויה ועומדת. ביום 29 בנובמבר 2011 הגישה פרקליטות המדינה לבית המשפט את ההודעה המעודכנת האחרונה בנושא זה. ביום 31 בינואר 2012, העותרת הגישה לבית המשפט תגובה להודעת הפרקליטות, בה ציינה כי "קצב תיקון החקיקה רחוק מלעמוד בחובת הרשות לפעול במהירות הראויה, לאור הפגיעה הקשה בזכויות האדם", ועל כן היא ביקשה מבית המשפט להורות על בטלות ההכרזה, תוך השעיית הכרזת הבטלות לתקופה של שישה חודשים, על מנת לאפשר את סיום ההיערכות הנדרשת. בית המשפט טרם קיים דיון בעניין בקשה זו. במסגרת העתירה לא ניתנה החלטה שיפוטית המונעת אישורה של הצעה זו ו/או החלטה על עצם ההכרזה. כמו כן, קיימת פעילות ענפה לניתוק החקיקה התלויה במצב החירום, שכאמור טרם נסתיימה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

מחלקת היעוץ והחקיקה במשרד המשפטים מצויה בתיאום שוטף מול משרדי הממשלה בנושא זה וכמפורט בדברי ההסבר, ההצעה היא גם על דעתם של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) והיועץ המשפטי למערכת הביטחון.

עמדת היועץ המשפטי שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

לאור האמור לעיל איני רואה מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

י"ב אדר תשע"ב
(06 מרץ 2012)

לאה רקובר, עו"ד
היועצת המשפטית
למשרד המשפטים

027-99-2012-001447

מדינת ישראל

משרד המשפטים

מחלקת יעוץ וחקיקה

ירושלים, ט"ו באייר תשע"א
19 במאי 2011
תיקנו: 803-09-2010-000011
סימוכין: 803-99-2011-021960

לכבוד

חבר הכנסת שאול מופז

יושב ראש הוועדה המשותפת של ועדת החוץ והביטחון וועדת החוקה חוק ומשפט לעניין הכרזה
על מצב חירום

הכנסת

שלום רב,

הנדון: עדכון לקראת הדיון בהארכת ההכרזה על מצב חירום

לקראת הדיון הצפוי בוועדה המשותפת של ועדת החוץ והביטחון וועדת החוקה חוק ומשפט בבקשת הממשלה כי הכנסת תחזור ותכריז על מצב חירום מכוח סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה ולאור סעיף 69(ג) לתקנון הכנסת, אבקש להביא לידיעתך את הדברים הבאים.

ראשית יצוין כי מאז ניתנה ההכרזה האחרונה של הכנסת על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק-יסוד: הממשלה לא הותקנו תקנות שעת חירום מכוח סעיף 39 לחוק היסוד.

בנוסף נזכיר כי בשנה האחרונה נמשכה ביתר שאת העבודה הממשלתית לניתוק החקיקה מהזיקה להכרזה על מצב החירום. כידוע, צוות מטעם הוועדה המשותפת בראשות חבר הכנסת מיכאלי, מקיים מאז חודש יוני 2009 מעקב שוטף אחר עבודת משרדי הממשלה השונים בהקשר זה ובטוחני כי דיווחי הממשלה, הנמסרים מעת לעת לבקשת הצוות, הובאו לידיעת חברי הוועדה המשותפת. עם זאת, לקראת הדיון הצפוי אבקש להציג בתמצית את עיקרי הדברים.

1. הצעת חוק המאבק בטרור, התשע"א-2011, נמצאת בימים אלה בדיון בוועדת שרים לחקיקה. החוק החדש יכלול הסדרים וסמכויות הנחוצים למאבק בטרור וזאת ללא תלות בהכרזה על מצב החירום ותוך הלימה למשפט החוקתי. במסגרת זו מוצע, בין היתר, לבטל את פקודת מניעת טרור, תש"ח-1948, לתקן את חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), התשל"ט-1979 (כך שבין השאר, תבוטל זיקת החוק להכרזה על מצב החירום) וכן לבטל את תקנה 6 הכלולה בפקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ לארץ), תש"ח-1948 המקנה סמכות לשר הפנים לאסור את יציאתו של אדם מישראל, אם קיים יסוד לחשש שיציאתו עלולה לפגוע בביטחון המדינה.

2. הצעת חוק מניעת הסתננות (עבירות ושיפוט) (תיקון), התשע"א-2011, שנועדה להחליף את החוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד-1954 בחוק חדש שאינו תלוי בהכרזה על מצב החירום אושרה בקריאה ראשונה בכנסת ביום 30 במארס 2011.
 3. תוצרים נוספים של העבודה הממשלתית אשר מצויים בשלבי עבודה מתקדמים הם טיוטת תזכיר חוק הכניסה לישראל (ביטול תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ)), התשע"א – 2011, שנועדה להחליף את פקודת הארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ-לארץ), תש"ט-1948, ותזכיר חוק הספנות (ביטחון), התשס"ח-2008 שנועד להחליף חלק מההסדרים הקבועים בחוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב], התשל"ג-1973 ובכך לייתרו סופית.
 4. העבודה לבחינת נחיצותם של הצווים שניתנו מכוח חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957 ולעיגונם מחדש הובילה לביטולם של מעל 40 צווים בשנה החולפת. נכון למועד זה, נותרו על כנם 69 צווים בלבד, אשר לגבי רובם נדרשת הסדרה בחקיקה ראשית או משנית על מנת שניתן יהיה לבטלם. יצוין, כי נכון להיום הסתיים תהליך העבודה הפנים-ממשלתי לגבי אחד עשר צווים, וביטולם או החלפתם בתקנות חדשות ממתין לאישורן של ועדות הכנסת השונות כמפורט להלן.
- כך, על שולחנה של ועדת הכלכלה נמצאות תקנות מחלות בעלי-חיים (האבסה) (תיקון), התשע"א-2010 שהועברו לוועדה בחודש דצמבר 2010 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (עופות שהורמנו או הוזנו בחומרים כימיים), התש"ך-1959; תקנות שירותי תיירות (עסק מאושר לתייר), תשע"א-2011, שהועברו לוועדה בחודש פברואר 2011 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (זיהוי עסקים למכירת טובין ומתן שירותים לתיירים), התשכ"ז-1967; תקנות הגנת הצרכן (הצגת מחירי שירותים), התשע"א-2011 שהועברו לוועדה בחודש מארס 2011 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מכבסות), התש"ך-1960, צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (פיקוח על מכירת כרטיסי כניסה לבתי עינוג) (מס' 2), התשכ"ב-1962, צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מספרות), התשל"ז-1977, וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בתי אוכל), התש"מ-1979; תקנות הגנת הצרכן (גילוי פרט מהותי לגבי יהלומים, אבני חן ופנינים) (תיקון), התשע"א-2011 שהועברו לוועדה בחודש מארס 2011 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הצגת סימני אימות זהב), התשמ"א-1981; תקנות שירותי הובלה (תיקון), התשע"א-2011, שהועברו לוועדה בחודש מאי 2011 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הובלת דלק), התשל"א-1970. תקנות התעבורה (תיקון), התש"ע-2010 שהועברו לוועדה בחודש אוגוסט 2010 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעה באוטובוסים ומוניות), התשל"ד-1974. כמו כן מונח על שולחן הוועדה צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הגבלת העברתו של רכב) (ביטול), התש"ע-2010 שהועבר לוועדה בחודש אוגוסט 2010.

על שולחנה של ועדת העבודה, הרווחה והבריאות נמצאות תקנות בריאות העם (בדיקת אבחנה פולשנית בהריון), התשע"א – 2011 שהועברו לוועדה בחודש פברואר 2011 ונועדו להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (בדיקת מי שפיר), התש"ס-1980.

אנו עומדים כמובן לרשות הוועדה לכל הבהרה נוספת שתדרש.

בברכה
איל גורן
ראש תחום משפט ציבורי

העתק: חבר הכנסת דוד רותם, יושב ראש ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת
חבר הכנסת אברהם מיכאלי
מר צבי האוזר, מוזכיר הממשלה
גב' אורית קורן, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה)
גב' הדס אגמון, מחלקת יעוץ וחקיקה
מר עידו בן-יצחק, עוזר ליועצת המשפטית לוועדת החוץ והבטחון

מזכיר הממשלה

ירושלים, חי' אב תשע"א
08 אבוסט 2011

לכבוד
המנהל הכללי, משרד הביטחון
מר אורי שני
תל אביב

הנדון: חקיקה ותלוייה בהכרזה על מצב חירום

אני מטה אליך בנושא שבדון, בהתאם להנחיית ראש הממשלה, כמפורט להלן.

ביום 03.04.2011 החליטה הממשלה לשוב ולהציע לכנסת להכריז על מצב חירום לזמן קצר של 38 ימים. יסוד: הממשלה לתקופה בת שנה אחת. בנוסף הוחלט, כי משרדי הממשלה יפעלו ליתוך התלונות של חקיקה שבתחום אחריותם, בקיומו של מצב חירום, לרבות קידום חקיקה שתאפשר ביטול חוזרים שניתנו מכוח חוק חקיקה על מצרכים ושירותים.

במעמד קבלת ההחלטה הנ"ל, הנחה אותי ראש הממשלה לקדם את התהליך הנ"ל בשיתוף משרדי הממשלה הרלוונטיים.

ניתוק תתלות של החקיקה ממצב החירום הוא תהליך חיוני, אשר יאפשר בעתיד, אם יתיר זאת הנסיבות, לבטל את ההכרזה על מצב החירום. יוזבר, כי עמירה בעניין זה תלויה ועומדת בבית המשפט הגבוה לצדק מאז שנת 1999. לכן, רואה ראש הממשלה חשיבות רבה בקיום מאמץ מרוכז במשרדי הממשלה לקידום תהליך זה.

לאור המפורט לעיל, אבקשך למסור לי מידע המעלות שנקט משרדך לשם קידום התהליך בהתאמה לדברי החקיקה השונים המצויים בתחום האחריות של משרדך, ואת מצב התקדמותו. בנוסף אודה לך מסירת תכנית העבודה של משרדך, לרבות לוח זמנים, לקידום התהליך בעתיד.

לנוחיותך, מצורפת למכתבי זה, טבלת המפרטת את דברי החקיקה הרלוונטיים למשרדך, על פי נושאם שנמסרו לו ממשרד המשפטים.

בברכה,
מזכיר הממשלה

הענק: ראש הממשלה
שר הביטחון
חיוני המשפטי לממשלה
חיוני המשפטי, משרד הביטחון

5051

מדינת ישראל
בלמ"ס

היועץ המשפטי למערכת הביטחון

תאריך: ח' אלול תשע"א
7 בספטמבר 2011
סימוכין: יועמ"ש-310811-806

אל: צבי האור, מזכיר הממשלה

הנדון: חקיקה תתלוייה בתלויה על מצב חירום

מכתבך מיום 8 באוגוסט 2011

1. אני מבקש לחשיב על מכתבך שבסימוכין למנכ"ל משרד הביטחון בהמשך למכונני האחרון בענין זה מאפריל 2011 (יועמ"ש 100411-5052) בשים לב לדברי החקיקה: המנויים בנספח למכתבך.

2. לפתחו של משרד הביטחון מצויים שלושה עניינים בתחום זה שטרם ניתן להם מענה והם מצויים בתהליך עבודה:

א. החלפתו של צו פיקוח על מצרכים ושירותים הקובע את שיעורם של דמי שימוש בכלי רכב וציוד מכני הנדסי שגויסו לצה"ל לפי חוק רישום ציוד וגיוסו. בימים אלה הושלם סבב הניסוח הסופי של צו רישום ציוד וגיוסו לצה"ל ואני מקווה כי הוא יחתם ויתפרסם בשבועות הקרובים. צו זה יחליף שני צווים המוזכרים בנספח למכתבך – צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שכר בעד שימוש ברכב ובכלי שיט), התשס"א – 1981 וצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (שכר בעד שימוש בציוד הנדסי), התשכ"ח – 1968.

ב. חוק הפיקוח על העיסוק בהצפנה, אמור להחליף צו פיקוח על מצרכים ושירותים משנת 1974. הצעת חוק בעניין זה מתגבשת במשרדי. הנושא מורכב ורגיש ביותר ומחייב גם בחינת משפט השוואתית למדינות אחרות ועבודת עם משרד המשפטים. לגבי השלמת הליכי חקיקתו של חוק חלופי בעניין זה אני צופה כי יחלפו מספר שנים, אף שבכוונת משהב"ט להציג הצעת חוק בחודשים הקרובים.

ג. לגבי צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (מכירת כרטיסי עינוג), התשל"ט - 1979 הרי שהוא מהווה חלק ממערך החיקוקים העוסקים בשיקום תעסוקתי של נכי צה"ל. בכוונת משרד הביטחון לבחון את מערך החיקוקים האמור נאופן כללי בחדשים הקרובים ותיקונים בתחום ההיתרים להקמת משרדי הכרטיסים למופעי בידור הניתנים דרך צו זה, יכללו בבדיקה. מכל מקום, מטעמים מעשיים לא נפעל לביטולו של הצו האמור אלא נביא לפקיעתו עם ביטול תקופה של ההכרזה על מצב חירום.

11 - זברה,
אחז בן-ארי
היועץ המשפטי

העתק: שר הביטחון
מנכ"ל משרד הביטחון
המשנה ליועמ"ש לממשלה (חקיקה)
ממונה משפטית לביטחון ומשפט מינהלי

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 3096 של הממשלה מיום 03.04.2011.

3096. הארכת תוקף ההכרזה על מצב חירום לפי סעיף 38 לחוק
יסוד: הממשלה

מ ח ל י ט י ם (פה אחד):

להציע לכנסת להכריז על מצב חירום, לפי סעיף 38 לחוק
יסוד: הממשלה, לתקופה של שנה אחת, בהמשך להכרזה
הקודמת של הכנסת מיום ב' בתמוז התש"ע (14 ביוני
2010).

כל אחד ממשרדי הממשלה, בתיאום עם משרד המשפטים,
יפעל לקידום הניתוק של החקיקה שבתחום אתריותו
מהזיקה להכרזה על מצב החירום ובכלל זה קידום חקיקה,
ראשית ומשנית, שתאפשר את ביטול הצווים לפי חוק
הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח 1957 -.

ראש הממשלה מנחה:

מזכיר הממשלה יבוא בדברים עם השרים שבתחום סמכותם
מצויים חוקים שיש בהם איזכורים למצב חירום במגמה
להביא להמשך ניתוק החקיקה הקיימת מההכרזה על מצב
החירום.

מזכיר הממשלה יגיש את המלצתו לראש הממשלה.